

BOEKBESPREKINGEN

Erdöl — Naturgeschichte eines Rohstoffes, von K. Krejci-Graf. 2. umgearbeitete Auflage mit 32 Abbildungen, 165 Seiten. (Verständliche Wissenschaft, 28. Band.). Springer-Verlag, Berlin-Göttingen-Heidelberg. Prijs geb. DM 7,80.

Oliegeologie in zakmaat. Een boekje van bescheiden omvang, gestoken in een eenvoudig, aantrekkelijk groen linnen kleed, waarin een schat aan gegevens is bijeengebracht. In bevattelijke vorm wordt de meer belangstellende leken op dit gebied (en ook menige vakman kan er veel aan hebben) een overzichtelijk beeld gegeven van hetgeen men heden ten dage van de aardolie weet, o.a. dat deze voor de huidige samenleving onontbeerlijke grondstof in uitgestrekte gebieden der aarde kan worden aangetroffen, en in andere, niet minder uitgestrekte gebieden weer niet. Voorts hoe men zich de aardolie denkt te zijn ontstaan, en hoe olie beslist niet kan zijn gevormd; welke structuren „erdöl-höffig” zijn, en welke weer niet; opsporingsmethoden, de winning en tenslotte de verwerking ervan. Dit laatste beslaat slechts een klein gedeelte van het boekje en is alleen bestemd om het geheel af te ronden. Voor ons behoorlijk „rond” is de voorgaande stof, die op bijna 130 pagina's is verwerkt en die letterlijk alles bevat, wat een liefhebber van de geologie over de aardolie wenst te weten. Duidelijke profieltekeningen en andere schematische schetsen vullen de tekst, waar dit nodig is, op instructieve wijze aan, en waardevol zijn ook de foto's, die het werkje tot een alleszins appetijtelijk geheel (voorzover aardolie dan appetijtelijk kan zijn!) maken. Voor die foto's is het boek doorschoten met glad illustratiepapier, waarop tevens een deel van de tekst is gedrukt; een originele vondst om althans enige kosten te besparen. Boeiend, ook voor hen die er betrekkelijk weinig van weten, is uiteraard het tweede en tevens belangrijkste gedeelte van het boekje „Het ontstaan van de aardolie en de vindplaatsen”, waarbij men heel wat geologische kennis kan opdoen. H. Krul.

De mens op zoek naar zijn voorouders, door André Senet. 304 blz., 23 foto's op kunstdruk, 129 tekstillustraties. „Het Parelsnoer”; uitgeverij Foreholte — Voorhout, uitgeverij „t Groeit” — Antwerpen. Prijs geb. f 12,90.

In een eenvoudig grijslinnen band met een gouden vignet in de vorm van de omtrekken van een bison uit de grot van Altamira is een prettig leesbaar boek gestoken, geschreven door de Fransman Senet, wiens relaas (oorspronkelijke titel „l'Homme à la recherche de ses Ancêtres”) in onze taal werd overgebracht door P. Blommaert. De proloog van het werk is nogal sensationeel getiteld en niet minder sensationeel van inhoud: „De wraak van de aap”, waarin we kennis maken met de vondst van de mens van Piltown, lange tijd een symbool, maar luttele jaren geleden ontmaskerd als een vervalsing van een weliswaar oude schedelrest, maar nu toch niet meer zó oud als men voorheen heeft willen voorwenden. Geologisch gezien staat het boek „op de kop” — begonnen wordt met de mens, en vervolgens krijgen we een populaire schets van onze grootouders „vissen” en hun talrijke familie, en in het derde deel wordt tenslotte het „waarom” en „hoe” van de geschiedenis van het leven uiteengezet. Deze min of meer omgekeerde volgorde heeft echter haar bekoring — het is bekend, dat men bij de beoefening van de genealogie (het afstammingsonderzoek) ook met zichzelf begint en dan geleidelijk via ouders, grootouders enz. in het verleden tracht door te dringen. En waarom zouden we dat niet eens doen met de mens in het algemeen? Om dieper in de aarde te kunnen doordringen en er iets van te weten, is het nog altijd de beste methode, de lagen als het ware stuk voor stuk „af te pellen”, en dan moeten we wel met de jongste beginnen.

De jacht op de fossiele mens, de kunst en het leven van de prehistorie, van de Afrikaanse apen naar de moderne naties, het zijn boeiende hoofdstukken uit de geschiedenis van „ons” bestaan, en door de betrekkelijk weinige gegevens en schaarse of fragmentarische vondsten die ons doorgaans ten dienste staan fascinerender stof, dan die welke door middel van geschreven bronnen tot ons is gekomen. Zo is het altijd met de geologie en archeologie, en het is verheugend, dat dit onderzoek steeds meer in de belangstelling komt te staan, getuige deze nieuwe uitgave, die haar lezers wel zal krijgen. Het boek is rijk geïllustreerd met duidelijke tekeningen en interessante foto's, waaronder vooral die van de *Coelacanthus* tegenover pagina 192 het vermelden waard zijn. Enkele oneffenheden moeten we op de koop toe nemen — b.v. het herhaalde „Jurastijdperk” doet wel wat vreemd aan. H. Krul.

Beknpte geschiedenis van de aarde, door C. A. W. Guggisberg. Nederlandse tekst door dr M. Bots. 80 bladz. Uitgave W. de Haan N.V., Utrecht. Prijs f 3,90.

Over de geologie en paleontologie in het algemeen is een zakboekje verschenen, keurig uitgevoerd met een plastic omslag, met bevattelijke tekst en veel illustraties, niet mooi, maar wel duidelijk en deels zelfs in kleuren. Een handig boekje om enkele algemene begrippen vlug te kunnen naslaan. Aan het slot zijn twee tabellen opgenomen; van de geologische tijdrekening en het verloop van de geschiedenis der aarde in centraal Europa.